

PARLAMENT CIUTADÀ DE TERRASSA

Dissabte, 21 de gener de 2017

Punt: Presentació, debat i aprovació de les mocions presentades per la Taula de l'Aigua

Ponent: Taula de l'Aigua

Tipus de proposta : Moció

Codi: MO002

Estat: Aprovat

Títol: [PROPOSTES PER AL MODEL DE GESTIÓ](#)

SOBRE LA GESTIÓ DIRECTA

Tenint en compte les motivacions desenvolupades i exposades per la Taula de l'Aigua, i tenint en compte també els arguments desenvolupats en l'intens procés de debat sobre l'aigua que s'ha viscut a la ciutat durant aquesta tardor, afirmem:

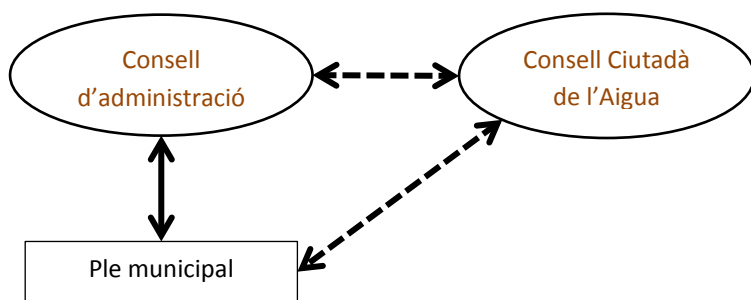
- Que la privatització dels serveis públics ha estat una constant en les últimes dècades, moltes vegades imposades als països en els processos de renegociació de deutes, altres impulsades per polítics que consideren la gestió de serveis com un problema i no veuen inconvenient en desprendre's d'aquests durant dècades a canvi d'esbandir algun deute, o d'algun cànon. I d'altres impulsades per l'extensió de certs mites sobre la supremacia de la gestió privada.
- Que la possibilitat d'una gestió directa de l'aigua no és una anomalia, sinó una normalitat a l'estat. El 50 % de la població s'abasteix a través de formes de gestió directa, un 15 % a través d'empreses mixtes, que també depenen, en part, de l'administració local, i el 35 % ho fa mitjançant empreses privades.
- Que la suposada superioritat de la gestió privada dels serveis públics sobre la gestió pública és un mite, i no es troba cap evidència en aquesta direcció en els estudis desenvolupats pel tribunal de comptes, ni en la literatura científica, ni en els estudis d'anàlisi d'indicadors.
- Que l'encariment del preu de l'aigua per una gestió pública és només un intent de confondre a la població, i no té cap fonament. Dels estudis sobre el preu de l'aigua de l'Agència Catalana de l'Aigua no es desprèn cap informació en aquest sentit i en els informes del tribunal de comptes, el preu en la gestió pública és més baix que en la privada.
- Que la concessió privada sempre ha estat una limitació a la participació ciutadana en la gestió del servei, i una limitació important a la transparència i a l'accés a la informació. És més, considerem impossible que un ajuntament pugui fiscalitzar els comptes i les pràctiques d'una empresa multinacional.
- I que l'actual procés de judicialització del procés de reversió posa de manifest la pèrdua de sentit de servei públic de la concessionària, i creiem que l'Ajuntament, en cap cas, ha de fer un pas enrere davant de les amenaces de judicialització. Si això es

donés, estaríem posant en qüestió i soscavant els principis fonamentals de la democràcia. Entenem que aquestes amenaces són ja un motiu suficient per repensar el model de gestió, davant de l'incompliment d'un principi bàsic de comportament ètic, de confiança, de responsabilitat social i de respecte per l'interès general.

- Que la gestió directa per municipis de grandària similar a Terrassa, es fa amb organismes autònoms en el 41,3 % dels casos, i amb societats mercantils 100 % públiques en el 46,7 % dels casos. I que els primers es gestionen sota el dret públic i els segons sota el privat.
- Som conscients que la subrogació dels treballadors de l'empresa Mina té una acollida legal menys complicada en la societat mercantil, encara que no seria descartable una absorció de la plantilla dins del marc legal configurat en un Organisme Autònom Municipal.
- Que és essencial que la política s'allunyi de la seva dinàmica miop, competitiva, de curt termini i maniqueista, de menyspreu del treball social, i entengui que la modernització de la ciutat, la construcció de camins que facin possible un avenç en el sentit de la sostenibilitat, la democràcia, els drets, l'equitat i el treball, passa per la construcció de xarxes de complicitat entre els diferents actors socials, i especialment amb la ciutadania, que permeti sumar esforços i establir complicitats, sobre la base d'un projecte social i de ciutat elaborat de forma compartida.
- Que no es pot avançar en la solució de cap dels problemes importants de la societat o de la ciutat, sense empoderament ciutadà, sense una ciutadania activa i sense una participació efectiva d'aquesta en la comprensió dels problemes, en el disseny de solucions o vies d'actuació, i sense una participació activa d'aquesta en el desenvolupament d'aquestes solucions. No entendre la importància, o menystenir el paper de la participació, ens porta a l'estancament social, i a la incapacitat per actuar.

Per tot això exposat:

- Demanem que l'Ajuntament opti de manera definitiva per un model de gestió directa del servei públic d'abastament i sanejament de l'aigua, i de la gestió integral de tot el cicle de l'aigua a la ciutat.
- Manifestem la nostra aposta pels organismes autònoms locals com a millor forma d'organització de la gestió del servei públic de l'aigua.
- Com s'ha indicat, el model de gestió mitjançant una societat mercantil amb capital totalment públic i regulada pel dret privat, pot facilitar la trobada d'una solució al dilema plantejat sobre la subrogació dels treballadors de Mina-Agbar. Manifestem la confiança en què els serveis jurídics i tècnics de l'Ajuntament sabran trobar la forma idònia per solucionar-ho.
- Proposem que el model de gestió de l'aigua a la ciutat es doti també d'un instrument de participació, fiscalització i control ciutadà de la gestió i el govern de l'aigua al qual anomenem Consell Ciutadà de l'Aigua.

Esquema de govern, gestió i control ciutadà de la gestió i el govern de l'aigua.

SOBRE EL REGLAMENT DEL SERVEI I ELS ESTATUTS DE L'ENTITAT PÚBLICA DE GESTIÓ (EPG).

Sense entrar en una redacció completa del reglament i els estatuts de l'entitat encarregada de la gestió del servei, aportem algunes consideracions que s'han d'incloure en la seva definició.

Sobre principis i objectius

Els estatuts han de contemplar el compromís del servei i de l'EPG amb els principis definits a la Moció 1, que han d'estar recollits en el Reglament del servei.

- 1) Principi de dret d'accés
- 2) Principi de preu just
- 3) Principi de gestió pública
- 4) Principi de qualitat de l'aigua
- 5) Principi de sostenibilitat del cicle integral de l'aigua
- 6) Principi de nova cultura de l'aigua
- 7) Principi de treball en xarxa
- 8) Principi de participació ciutadana
- 9) Principi de transparència
- 10) Principi de fiscalització i auditoria externa
- 11) Principi de sostenibilitat financera
- 12) Principi de gestió sostenible, eficaç i eficient del servei
- 13) Principi de plena recuperació i internalització dels costos

Sobre l'aplicació del principi de gestió pública.

La gestió del cicle integral de l'aigua s'ha de dur a terme en base als principis orientadors del dret públic. Com a mínim, ha d'existir:

- Fiscalització prèvia i posterior de les despeses.
- Primer nivell de subjecció a la llei de contractes del sector públic.
- Vigència plena de la llei d'incompatibilitat d'alts càrrecs.
- Subjecció a l'EBEP, en cas de ser una reivindicació col·lectiva de les treballadores.

Massa sovint s'ha utilitzat aquest instrument no perquè sigui més pràctic sinó per eludir aquests 4 punts, que són els punts concrets que diferencien un ens autònom d'un mercantil. La no aplicació d'aquests 4 punts ha provocat portes giratòries, opacitat.

Sobre l'aplicació del principi de sostenibilitat del cicle integral de l'aigua

En la definició de la missió i els objectius de l'EPG, ha de quedar clar que aquests són molt més amplis que l'abastament d'aigua potable. En aplicació del principi de sostenibilitat del cicle integral de l'aigua, s'ha de garantir la millora i la conservació dels recursos hídrics, dels aqüífers, dels ecosistemes i de les aigües superficials i subterrànies, minimitzant la utilització d'aquest recurs, evitant la contaminació, reutilitzant les aigües depurades, adequant la qualitat als usos i millorant la captació i ús d'aigües pluvials, optimitzant els sistemes de rec, evitant les pèrdues i el malbaratament d'aquest recurs, i utilitzant les millors tecnologies disponibles en la seva captació, distribució, utilització i tractament.

Sobre l'aplicació del principi de dret d'accés

Els estatuts han de recollir que l'accés a l'aigua potable i al servei de sanejament bàsic l'ha de tenir tothom, al marge de quina sigui la seva situació d'ocupació de la vivenda, ja que és un dret humà fonamental i, com a tal, ha de d'estar garantit a tota la ciutadania. Cap persona ha de veure's privada del seu dret d'accés a l'aigua per motius econòmics, garantint un mínim vital. Això significa que el tall d'aigua a les llars que siguin de primera residència ha de ser descartada com a pràctica i, per tant, el cobrament de les factures, quan estigui acreditada la solvència econòmica, s'ha de fer per una altra via.

Sobre l'aplicació del principis de participació i transparència

En el consell d'administració de l'EPG participaran quatre persones en representació del Consell Ciutadà de l'Aigua. Aquestes persones participaran amb veu i amb vot. Les persones representants del Consell Ciutadà de l'Aigua seran escollides d'acord al reglament d'aquest consell.

Sobre l'aplicació del principis de transparència, i de fiscalització i auditoria externa

Les memòries i els balanços de comptes de resultats revisats per una auditoria independent, formen part dels instruments bàsics de fiscalització. No obstant, també s'ha de garantir l'accés a la informació sobre la gestió de l'aigua a la ciutat i la correcta comunicació i difusió de la informació. Es publicaran els acords i resolucions municipals i, en el seu cas, de l'òrgan gestor, relacionats amb el servei. I també els acords del Consell Ciutadà de l'Aigua.

S'informarà, mitjançant l'establiment d'una bateria d'indicadors significatius i comprensibles, relacionats amb tot el cicle de l'aigua, els quals hauran de permetre avaluar la situació i l'evolució del servei. Elaborant materials informatius sobre tots els aspectes relacionats amb la gestió del servei i el cicle de l'aigua a la ciutat. Facilitant l'organització de la informació, les vies d'accés i consulta, el tractament, la comprensió i, en el seu cas, la formació, per tal de fer efectius els processos de participació i control social del servei.

La legislació atorga a la Intervenció General de l'Ajuntament la potestat irrenunciable de fiscalitzar el servei públic de l'aigua en qualsevol règim de gestió i la dota de la possibilitat de demanar informes i dictàmens externs a l'Ajuntament quan sigui necessari. No obstant això, el Consell Ciutadà de l'Aigua també té encarregades funcions relacionades amb el control ciutadà del funcionament del servei de l'aigua. En aplicació del principi de fiscalització i auditoria externa, l'Ajuntament encarregarà, a l'inici de cada legislatura, una auditoria independent del funcionament del servei de l'aigua potable durant la legislatura anterior, i del compliment dels objectius, principis, plans d'acció i pressupostos.

Sobre els tributs de l'aigua

Demaneu als grups polítics i al govern municipal una revisió en profunditat de la legalitat vigent, i una reflexió crítica sobre el model de tributació de l'aigua a la ciutat.

Que es compleixi amb els principis constitucionals d'universalitat pressupostària i reserva de llei, i per tant, demanem que el nou model de gestió de l'aigua derivi en un canvi en el sistema de recaptació, en el sentit d'aplicació de la taxa com a forma de satisfer el cost del servei per part dels ciutadans.

La qual cosa significa que la fixació del cost del servei es faci en base a un estudi tècnic-jurídic que assegurï que el preu a pagar per les persones usuàries no és superior al cost del servei; que aquest estudi sigui sancionat pel Ple municipal; que les persones usuàries puguin participar i proposar modificacions mitjançant al·legacions, i que siguin informades; que els impagaments es solucionin per via de constrenyiment i que, en tot cas, es garanteixi sempre el subministrament de l'aigua com un dret humà i universal. Significa també la inclusió al pressupost municipal dels ingressos, despeses i les inversions del servei reforçant els principis de transparència i fiscalització.

SOBRE ELS ESTATUTS DEL CONSELL CIUTADÀ DE L'AIGUA

No pretenem una redacció acabada dels estatuts d'aquest important instrument de participació ciutadana, però sí una descripció dels seus aspectes fonamentals, per tal que s'entengui la seva funció essencial en la gestió del servei de l'aigua a la ciutat.

Sobre els objectius i la missió del Consell

El Consell Ciutadà de l'Aigua és l'instrument de participació de la ciutadania de Terrassa en les decisions sobre la gestió de l'aigua pública a la ciutat. La seva missió és garantir un ús sostenible de l'aigua en tot el seu cicle, millorant la qualitat dels aqüífers i ecosistemes, reduint l'ús i reutilitzant els recursos disponibles, minimitzant els impactes ambientals, i garantint el dret d'accés i l'equitat en la seva utilització. Assegurant, també, una gestió eficient i eficaç, transparent i amb participació ciutadana, i garantint la transició cap a una nova cultura de l'aigua.

Sobre la seva definició

El consell té un funcionament autònom i defineix el seu propi pla de treball d'acord a les seves funcions, i als seus objectius i missió. És un òrgan consultiu encarregat de fer propostes al Ple i a l'EPG per tal de millorar permanentment la gestió del servei i la política de l'aigua a la ciutat.

Sobre les funcions

Les funcions bàsiques del Consell Ciutadà de l'Aigua són:

- a) La supervisió de la gestió del servei de l'aigua.
- b) Emetre dictàmens sobre les memòries, els pressupostos i les auditories de l'EPG, i sobre aquells temes pels quals sigui requerit per l'Ajuntament.
- c) La participació en la definició de la política en relació a l'aigua, els objectius, les línies estratègiques i els plans d'acció.
- d) El desenvolupament i execució d'objectius i plans d'acció per a la transició cap a una nova cultura de l'aigua.
- e) Recollir les observacions i les queixes de les persones usuàries del servei i de la ciutadania, i garantir espais i vies de participació per a totes les persones que vulguin treballar voluntàriament en aquest tema.
- f) El desenvolupament d'estudis i propostes sobre la millora del servei de l'aigua i del cicle integral de l'aigua, i sobre els desenvolupament i aplicació dels objectius i principis.

Sobre la composició

El Consell estarà format per totes les persones i entitats interessades en contribuir al desenvolupament de les seves activitats, objectius i funcions.

En concret, estarà format per una representació de les entitats i col·lectius socials, associacions de comerciants i del món empresarial, persones propietàries i usuàries agrícoles, associacions de consumidors i consumidoros, grups polítics i sindicats, representants del govern municipal, regidors i regidores o persones en les quals deleguin, món acadèmic i educatiu, i mon veïnal, (la FAVT i les AAVV), personal tècnic de les diferents àrees de l'ajuntament, i treballadors i treballadores del servei de l'aigua.

Sobre l'estructura

El Consell estarà format pel plenari, els grups de treball, la presidència, la vicepresidència i la secretaria. Els grups de treball seran creats pel plenari en funció de les necessitats. La presidència serà un càrrec rotatiu, nomenat per a una legislatura pel ple municipal, i a proposta del plenari del Consell. La vicepresidència serà escollida pel plenari, i la secretaria nomenada per l'ajuntament i serà l'únic càrrec remunerat del Consell, a part dels treballs que puguin ser encarregats o subcontractats.

Sobre pressupost

El desenvolupament de les funcions del Consell requereix d'un finançament que quedarà recollit en el pressupost municipal mitjançant una partida específica. La quantia d'aquesta partida es fixarà en base a un pla de treball concret presentat pel Consell per a l'any següent el qual definirà els objectius i les tasques a desenvolupar.

Sobre nomenament de les persones representants del Consell Ciutadà de l'Aigua en el Consell d'administració de l'EPG

El Consell Ciutadà de l'Aigua tindrà quatre representants en el Consell d'Administració de l'Entitat Pública de Gestió de l'Aigua. Aquestes persones seran nomenades pel Plenari del CCA, a proposta del següents col·lectius.

- a) Una persona en representació dels moviments socials, a proposta de les entitats i grups inscrits en el Consell Ciutadà de l'Aigua.
- b) Una persona a proposta de les treballadores i treballadors del servei de gestió de l'aigua.
- c) Una persona a proposta de la FAVT.
- d) Una persona en representació dels col·lectius formats per usuaris domèstics, comercials, industrials i agrícoles, a proposta de les entitats i grups inscrits en el Consell Ciutadà de l'Aigua.